

BẢN TIN THUẾ

SỐ 10 NĂM 2025

THÔNG TƯ 99/2025 VỀ CHẾ ĐỘ
KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP

LỜI NÓI ĐẦU

Ngày 27/10/2025, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư 99/2025/TT-BTC (“Thông tư 99/2025”), chính thức thay thế Thông tư 200/2014 kể từ ngày 01/01/2026.

Trong bản tin này, chúng tôi trình bày những điểm thay đổi quan trọng và nổi bật của Thông tư 99/2025 nhằm hỗ trợ doanh nghiệp nắm bắt kịp thời các yêu cầu mới.

Nếu Quý doanh nghiệp cần thêm thông tin chi tiết hoặc hỗ trợ liên quan đến việc triển khai Thông tư 99/2025, vui lòng liên hệ với chúng tôi để trao đổi các nội dung của Thông tư 99/2025 một cách cụ thể hơn.

HỆ THỐNG TÀI KHOẢN KẾ TOÁN

- Thông tư 99/2025 ban hành kèm Phụ lục II là “Hệ thống tài khoản kế toán doanh nghiệp” áp dụng từ 01/01/2026 có quy định rõ: doanh nghiệp được sửa đổi, bổ sung tên, số hiệu, kết cấu và nội dung phản ánh của các tài khoản kế toán hướng dẫn tại Phụ lục II (tức doanh nghiệp được quyền chủ động hơn). Tuy nhiên, khi sửa đổi, bổ sung, Doanh nghiệp cần phải ban hành quy chế hạch toán kế toán hoặc các tài liệu tương đương để làm cơ sở thực hiện.
- Ngoài việc bãi bỏ một số tài khoản như 1562 – Chi phí thu mua hàng hóa, Tài khoản 611 – Mua hàng (sử dụng trong phương pháp kiểm kê định kỳ), Thông tư 99/2025 còn bổ sung một số tài khoản như tài khoản 137 – Phải thu về cho vay theo bản chất thương mại, Tài khoản 246 – Lợi thế thương mại, tài khoản 351 – Trái phiếu chuyển đổi nhằm phản ánh các giao dịch ngày càng phổ biến và phức tạp, tiệm cận với yêu cầu của IFRS 9, IFRS 3 và IAS 31.

BIỂU MẪU VÀ TRÌNH BÀY BÁO CÁO TÀI CHÍNH

- Thông tư 99/2025 cho phép doanh nghiệp bổ sung thêm chỉ tiêu trong biểu mẫu BCTC nếu phù hợp với đặc điểm hoạt động sản xuất kinh doanh và yêu cầu quản lý, nhưng phải thuyết minh rõ. Đáng chú ý, Thuyết minh không còn là Phụ lục mang tính hình thức mà dự kiến trở thành một phần cốt lõi của BCTC, yêu cầu doanh nghiệp phải công bố chi tiết về các chính sách kế toán được áp dụng, các xét đoán và ước tính kế toán trọng yếu mà Ban lãnh đạo Doanh nghiệp thực hiện (như ước tính tổn thất tín dụng, xác định giá trị hợp lý, suy giảm giá trị), và các thông tin liên quan đến quản trị rủi ro tài chính (như rủi ro tín dụng, rủi ro thanh khoản, rủi ro thị trường).

- Thông tư 99/2025 kèm Phụ lục IV là biểu mẫu BCTC (Báo cáo tình hình tài chính, Báo cáo kết quả hoạt động kinh doanh, Báo cáo lưu chuyển tiền tệ, Thuyết minh BCTC).
- Thông tư 99/2025 yêu cầu đối với doanh nghiệp không đáp ứng giả định hoạt động liên tục (non-going concern) sử dụng mẫu riêng: Bảng tình hình tài chính mẫu B 01-DNKLT, KQKD mẫu B 02-DNKLT, LCTT mẫu B 03-DNKLT, Thuyết minh mẫu B 09-DNKLT.

CHỨNG TỪ, SỔ SÁCH KẾ TOÁN VÀ LƯU TRỮ

- Với Phụ lục I (Danh mục và biểu mẫu chứng từ kế toán) và Phụ lục III (Sổ kế toán), Thông tư 99/2025 đã giảm số lượng mẫu sổ so với Thông tư 200/2014 từ 45 mẫu sổ xuống còn 42 mẫu.
- Doanh nghiệp được quyền thiết kế thêm hoặc sửa đổi biểu mẫu chứng từ kế toán để phù hợp với đặc điểm sản xuất - kinh doanh và yêu cầu quản lý, nhưng phải đảm bảo tuân thủ Luật Kế toán và Thông tư 99/2025.
- Về lưu trữ: Thông tư 99/2025 nêu rõ thời hạn lưu trữ tối thiểu cho chứng từ kế toán và sổ kế toán - ví dụ: ít nhất 10 năm đối với chứng từ sử dụng trực tiếp ghi sổ kế toán và lập BCTC năm.

ĐƠN VỊ TIỀN TỆ KẾ TOÁN – BÁO CÁO BẰNG ĐỒNG VIỆT NAM

- Thông tư 99/2025 quy định rõ: “Đơn vị tiền tệ sử dụng trong kế toán là Đồng Việt Nam (ký hiệu “đ” hoặc “VND”)”, và điều chỉnh cách lựa chọn ngoại tệ làm đơn vị tiền tệ trong kế toán nếu doanh nghiệp hoạt động thu chi chủ yếu bằng ngoại tệ và đáp ứng điều kiện tại khoản 2, 3, 4 Điều 31.
- Bản báo cáo tài chính mang tính pháp lý để doanh nghiệp công bố ra công chúng và nộp cho cơ quan có thẩm quyền tại Việt Nam phải được trình bày bằng Đồng Việt Nam, trừ trường hợp pháp luật khác có quy định.
- Các doanh nghiệp dự kiến sử dụng ngoại tệ là đơn vị tiền tệ kế toán cần xem xét điều kiện và các ảnh hưởng tới cách ghi sổ, chuyển đổi, báo cáo so sánh và thuyết minh sau khi chuyển đổi đơn vị tiền tệ kế toán để đảm bảo tính tuân thủ.

QUẢN TRỊ NỘI BỘ, KIỂM SOÁT VÀ TRÁCH NHIỆM DOANH NGHIỆP

- Thông tư 99/2025 mở rộng phạm vi điều chỉnh: không chỉ hướng dẫn ghi sổ và lập báo cáo, mà còn yêu cầu doanh nghiệp có quy chế quản trị nội bộ hoặc tài liệu tương đương và tổ chức kiểm soát nội bộ để phân định rõ quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của các bộ phận/cá nhân liên quan đến giao dịch kinh tế-tài chính.
- Về ký chứng từ: Thông tư 99/2025 quy định rõ kế toán trưởng (hoặc người được ủy quyền) không được ký “thừa ủy quyền” chức danh của người quản lý, điều hành trên chứng từ kế toán.

CÁC NGHIỆP VỤ KẾ TOÁN CỤ THỂ ĐƯỢC LÀM RÕ HƠN

- Thông tư 99/2015 bổ sung/nhấn mạnh một số nghiệp vụ như: chuyển đổi báo cáo tài chính lập bằng ngoại tệ sang VND; trình bày báo cáo doanh nghiệp không đáp ứng giả định hoạt động liên tục.
- Thông tư 99/2025 cập nhật các chỉ tiêu thuyết minh mới: ví dụ mã 137, 139, 216, 219 (như phần “Dự phòng phải thu khó đòi” ngắn và dài hạn; “Tài sản thiếu chờ xử lý”; “Phải thu dài hạn khác”).

Có thể thấy, việc áp dụng một chế độ kế toán mới từ năm 2026 với nhiều thay đổi lớn sẽ ảnh hưởng tới công tác kế toán tài chính của Doanh nghiệp, dịch chuyển tư duy “kế toán tuân thủ” sang kế toán phục vụ cho mục đích quản trị, cung cấp các thông tin hữu ích cho việc ra quyết định của Doanh nghiệp. Theo đó, Doanh nghiệp cần triển khai rà soát hệ thống tài khoản, cập nhật phần mềm kế toán, ban hành/điều chỉnh chính sách kế toán và chuẩn bị báo cáo chuyển đổi để đảm bảo BCTC 2026 đáp ứng quy định mới.

LIÊN HỆ

Công Ty TNHH Kiểm Toán & Tư Vấn UHY

Nguyễn Trung Thành - Phó Tổng Giám Đốc
E: thanhnt@uhy.vn

Trụ Sở Chính Hà Nội

Tầng 5, Tháp B2, Tòa Nhà Roman Plaza, Đường
Tố Hữu, Phường Đại Mỗ, TP Hà Nội
ĐT: +84 245 678 3999

Văn Phòng Thành Phố Hồ Chí Minh

Lầu 4, 63B Calmette, Phường Bến Thành, Thành
phố Hồ Chí Minh
ĐT: +84 283 820 4899

Website: www.uhy.vn

Facebook: UHY Tax Centre
UHY Training Centre
UHYVietnam